

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 3 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—, $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—, $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (insertate) uredništvo in upravnništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnništvo je v Ptuj v gledališkem poslopju. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dotične številke vposlati.

Štev. 22.

V Ptuj v nedeljo dne 30. oktobra 1904.

V. letnik.

Na grobih.

Dan naših mrtvih je prišel! — Gosta jesenska megla objema hribe in doline in zemlja si želi počitka, pripravlja se k trudnemu, zimskemu spanju.

Raz dreva je padel pred tebe list, list vel in truden, ki si želi počitka, list, kateri se je še pred kratkim v svitlih solčnih žarkih ponosno zibal na drevesu. Kratka je bila njegova doba, a vendar oh, koliko je temu ali družemu ta list preživel!

Spomini svitli, spomini temni, spomini sladki, spomini grenki se ti vsiljujejo v dušo, spomini na tega ali družega, ki si ga ljubil in ki ga ni več, kateri je kakor ta list po kratki svoji dobi šel truden k počitku.

Neznano čustvo nas vleče tje, kjer počivajo naši dragi, tje, kjer se ta dan praznuje njih spomin, tje na grobe, v katere so nam toliko, znabiti vse zakopali! —

Tukaj počivajo ki so gledali, kakor mi ta svet, kateri so mislili, čutili, upali, kakor mi, bili srečni in nesrečni ravno tako, kakor mi!

Tukaj počivajo in glej, ni ga razločka med njimi, vsi, vsi so si sedaj enaki! Ponosen bogataš, katere-mu se je spolnila na njegovo lastno povelje vsaka želja in ubogi siromak, ki je stradal svoje žive dni, tukaj sta si enaka in čeprav je bil v življenju med njima tudi velikanski prepad, tukaj ga ni več, z mrzlo roko je razdrla med njima razloček ona, kateri se končno vklanja vse, kar živi — neusmiljena smrt.

In glej, luči gorijo danes tukaj, svitile luči, luči ljubezni in spomina!

Tam je prižgala s tresočo roko mati svojemu ljubljenu otroku svečo, tukaj zopet se bleskečejo luči,

luči prižgane od zapuščenih sirot svojim starišem, svojim roditeljem. Prijatelj prižiga prijatelju svečo, oko pa rosno zre tje na gomilo, katero je tako majhno, tako ozko in skromno, a vendar pokriva toliko nekdanje, zveste ljubezni!

Ti pa srce, kaj vendar hočejo tvoji hitreji udarci ravno na tem mestu, ravno ta dan?

Vedi, da se je marsikatero človeško srce, polno tuge in žalosti, še lansko leto ravno ta dan, ravno tukaj na grobih s hitrejšimi udarci oklepalo znabiti svojega zadnjega upanja na boljše čase, sedaj pa, sedaj počiva tiho in mirno tam doli, kjer neha vsa tuga, vsa žalost, a tudi ves zemeljski up, vsaka zemeljska nada!

Vedi, da je marsikateremu človeškemu bitju, ko je odišlo lansko leto od teh gomil, poskakovalo srce s hitrimi udarci veselju, srečnim uram nasproti, a danes pa počiva tudi to srce ravno enako mirno tam doli, kjer neha tudi vso zemeljsko veselje, vsa zemeljska sreča!

Človek! kdo ve? Znabiti že počiva tudi tvoje srce ravno tako mirno v prihodnjem letu tukaj med tvojimi dragimi, kdo ve, če niso tudi tvoji sklepi čez leto in dan tukaj pokopani za vselej, pokopana vsa tvoja tuga, žalost in nesreča, pa tudi vso tvoje veselje!

Ena pest prahu, znabiti še nekaj imen, majhno, ozko gomilo, par luči in to si bil — ti! — — —

Srečni in nesrečni, žalostni in veseli, bogati in revni, stari in mladi, vsi ležijo mirno tik eden družega, vsem, vsem gorijo enako svetle luči! Vsi so dosegli tukaj enakopravnost, vsi spavajo eno in isto trdno, mirno spanje!

A glej, vendar nočemo mi ljudje spreviditi te končne enakopravnosti, nočemo spoznati minljivosti posvetnih naših želj!

Strasti besne tam zunaj v življenju med nami, sovražstvo in preganjanje sta naša spremljevalca od zibelje do tukaj sem, do teh luči!

Brat preganja brata, sin svojo staro onemoglo mater in to vse zavoljo minljivega, trohlega blaga tega sveta!

Še več! Narod besni proti narodu, a vendar je to, za kaj se preganjata znabiti samo senca, senca, ki še hitreje znikne, kakor bodejo ugasnile te luči, nagrobne luči!

Človek sovraži človeka, ker govorita različne jezike, glej, vendar pa bodeta znabiti že prihodnjo leto za vselej molčala obá.

Tukaj sém na grobe pridite Vi politični huj-skači, pridite sém Vi prvaški, farški in dohtarski hinavci, tukaj, ravno tukaj se Vam mogoče odprejo oči, ravno tukaj znabiti sprevidite, kako minljivo, kako brezvestno je Vaše počenje.

Luči gorijo danes tukaj, svitle luči, luči ljubezni in spomina! In njih plamen plapolà tje gor proti vesoljnemu nebù, tje gor plapolà k Njemu, ki je vse te, ki tukaj trdno spiyo, poklical k sebi, plapolà proti Njemu, kojega največja zapoved je bila ljubezen do bližnjega.

Luči gorijo danes tukaj, svitle luči, in njih plamen plapolà tje gor proti zvezdam, tje gor, kamor tudi plapolà plamen iz naših src!

Tam gori je naša prava domovina in vroče želje po njej naj bi vedno polnile naša srca tako, kakor je polnijo na ta dan, tukaj na tem mestu, pri teh lučih, potem ne bode prostora v njih za druge strasti, ne bode prostora za sovraštvo in preganjanje, potem se bomo enkrat, ko nas bodejo zvale angelov trobente iz grobov, videli s vsemi tistimi, ki počivajo v teh grobih, v veselju, uživajoč neznane nebeške sladkosti, katere pa niso minljive, kakor vse, kar je na tej zemlji, ne, katere bodejo trpele na vse večne čase!

D.

Regulacija Pesnice.

Vprašanje

gg. poslancev Ornig, Pfrimer, Stiger in tovarišev stavljeno Nj. ekselenci g. ces. kr. deželnemu namestniku grofu Clary in Aldringen:

„Zadnja povodenj v pesniški dolini od št. Jurja do iztoka Pesnice v Dravo je zopet pokazala, kako nujno potrebna da je takojšnja regulacija njene struge in da tamošnje prebivalstvo s samimi komisijoni ne more biti zadovoljno, ker mora gospodarstveno propasti, ako ne pride urna pomoč.

Okoli 8 tisoč oralov (joh) travnikov se redno vsako spomlad in jesen tako preplavi, da je seno nerablivo in da dotična zemljišča tudi niso za pašo, ki je vendar za kmeta velikega gospodarstvenega pomena. Taka je bila tudi letos.

Kakor znano je projekt regulacije Pesnice na troje kosov razdeljen. Samo obsebi umevno mora začeti reguliranje pri iztoku v Dravo pri Mošgancu in ta podrobni projekt je pustil deželni odbor že izdelati, obsegajoč odseke 1—9; od teh se je odsek 1 s stroškimi 54 tisoč kron na občno zadovoljnost obmejnih posestnikov že izvršil. Za popravilo odsekov 1—9 so načrti tudi že izdelani in stroški so proračunjeni na 37 tisoč kron. Vodne pravice so vse odobrene. Okraja Ptuj in Ormož sta svoje prispevke že zagotovila in tudi dežela je v lanski proračun postavila gotovo svoto. S tem je storila vse, kar je v njenih močeh.

Edino in izključno je toraj vse na vladni roki ležeče, da se ona k gotovemu donesku zaveže, oziroma dotični postavni načrt odobri, kojega je deželni odbor v aprilu 1904 predložil in le na ta način se bode ta nujna zadeva rešila.

V slučaju, da bi v letošnjem zasedanju deželnega zbora ne prišlo do sklepa dotične postave, tedaj bi se delo zopet zavleklo za celo leto. Tako odlaganje pa se mora na vsak način preprečiti, ker se zamore vodni odtok za kosa II in I le vsled reguliranja odsekov 1—8 kosa III doseči. Tudi za kos II se je vsled merjenja doline v dolgosti 35 km in 1—3 km v širino že nekaj storilo.

Za kos I izkazuje projekt 100 tisoč kron stroškov, vlada pa še ni izrekla svojega mnenja; regulacija tega kosa se zamore izvršiti, brez da bi se moralo na popravila (delo) kosov II in III ozirati in je tem nujnejša, ker bi vsled zopetne povodnji nemajhno posestvo Heclovo valovi Pesnice odplavili.

Tik omenjenega posestva je pohabljen most, ki veže občino Spodnja št. Kungota z okrajno cesto. Akoravno je nov most silno potreben, vendar se ne more postaviti, ker se ima vsled načrta regulacije tisti zgraditi na drugem mestu; okraj in občine pa zaradi svoje denarne zadrege ne morejo dva mostova plačati.

Po razjasnilu teh dejanstvenih razmer stavili so podpisani Nj. ekselenci gospodu namestniku sledeča vprašanja:

1. Kateri so vzroki tega nezapopadljivega odlaganja v tej važni zadevi regulacije Pesnice?

2. Ali je Nj. ekselencia voljan, se vseh sredstev poslužiti, da dobita načrta kosov I in II še v tem zasedanju postavno moč?

3. Je visoka vlada voljna, postaviti v proračun za leto 1905 primerne doneske?

4. Ali je Nj. ekselencia voljan, predloga glede kosov I in III, previdena s izjavo vlade, nemudoma deželnemu odboru vrniti, da se še v tem zasedanju deželnemu zboru v sklep predloži?

V Gradcu, dne 19. oktobra 1904.“

(Sledijo podpisi)

Vojska med Rusi in Japonci.

Od 10. oktobra sem traja okoli Jentai-a južno od Mukdena skoraj neprestana bitka. V svetovni zgodovini menda še nobena bitka ni zaznamovana, ki ni bila tej enaka, kajti nasprotnika se vojskujeta s tako srčnostjo, boljše divjostjo, da se ne da popisati. Tako opisujejo vojna poročila to bitko. S prva so Japonci precej brzo prodirali v ruske pozicije, a slednjič so se baje vendar morali na nekaterih krajih ruski premoči umakniti. Nadpoveljnik ruske armade, general K u r o p a t k i n, je baje dobil iz Petrograda ukaz, da mora vendar enkrat tudi ofenzivno proti sovražniku nastopiti, tega pokončati ter, ako mogoče, trdnjavi Port Artur na pomoč priskočiti. Toda pri zeleni mizi se lažje kaj sklene, kakor pa na bojišču izpelje, posebno če se gre bojevati s tako nestrašljivim in žilavim sovražnikom, kakoršnega imajo Rusi v tej vojski.

V začetku te grozovite bitke (dne 10. t. m.) je japonski general N o d z u, ki je poveljeval sredini japonske armade, z veliko premočjo potisnil Ruso nazaj čez reko Šilho proti levemu ruskemu krilu, kjer je bilo toraj v veliki nevarnosti biti odcepljeno od skupne bojne črte. Moral se je seveda nemudoma umakniti, a na tem rakovem potu mu je japonski general K u r o k i prizadjal veliko izgubo, ker ga je zadel v ozkih gorskih soteskah pod navskrižni ogenj. To poročilo japonskega maršala izgubilo je ondi čez sedem tisoč Rusov svoje življenje. Posamezni ruski vojniki bili so baje popolnoma uničeni. Japonci so zadelali čez 70 topov, mnogo streljiva ter ujeli več vojakov Rusov.

Vkljub temu porazu se Kuropatkin ni dal splahiti. Da bi preprečil popolni pogin premagane armade, je pravočasno potegnil rezervo naprej v bojno vrsto ter tako okreplil svoj centrum, ki se je nato nepopustljivo v bran postavil ter nadaljnje sovražnika zabranil. Vsled tega manevra je bilo levemu ruskemu krilu omogočeno se v dobrem redu nazaj pomakniti. Položaj je bil za vso rusko armado nekoliko nevaren. Dne 15. t. m. pribojevali so si Japonci na Linšipu, jako imenitno pozicijo ob železnici oddaljeno od Mukdena. Ondi vodi železna kakor tudi glavna cesta čez deročo reko Šaho. Japonci bi se lahko mostov skoraj bili polastili in v tem slučaju bi Rusi bili popolnoma odrezani in od Japoncev od obeh strani obkoljeni — pa tudi popolnoma uničeni. Če so se Japonci vasi Linšipu polastili, je Kuropatkin to nevarščino takoj spoznal ter je poslal mnogo vojakov na pomoč proti Linšipu; po velikih izgubah so Rusi tega važnega mesta zopet polastili. Japonci pripravljajo velike vojne sile, da bi si prisvojili prehod čez reko Šaho. — Pri Jentai-u, kjer je trajala skoraj pet dni štrašanska bitka, bili so Rusi popolnoma premagani. — Za „grič osamelega drevesa“ sta se nasprotnika izvanredno ljuto bojevala. Na milje daleč so bili rovi in grabni z mrtvimi trupli napolnjeni; ponekod so bili celi kupi mrličev in ranjen-

cev, čez katere so se bojevalci morali plaziti. O izidu bitke še doslej ni došlo zanesljivih poročil.

Rusko baltiško brodogradništvo je že na potu na daljnji iztok. Srečalo je na morju pri Hull-u barke angleških ribičev, na katere je takoj začelo s topovi streljati. Kake spletkarije da zna ta afero med Rusijo in Anglijo povzročiti, se dosedaj še ne da sklepati. — Port Artur je baje v veliki sili in težko se baje bode ubranil japonskim naskokom.

Spodnještajerske novice.

Naprednim volilcem, kateri so v ptujskem in mariborskem volilnem okraju neustrašljivo po svojem prepričanju volili in katerim smo že v 20. številki „Štajerca“ našo iskreno zahvalo in popolno priznanje izrekli, se še enkrat prisrčno zahvaljujemo ter jih spodbujamo, da naj ostanejo tudi zanaprej zvesti naprednjaški stvari ter se naj ne ozirajo na renčanje zlobnih obrekovalcev, posebno pa naj ne jemljejo v poštev nesramno blatenje klerikalnih častnikarskih cunj, ker kakor je vsakomur znano, ta sodrga itak ne more nikogar trpeti, ki ne laja ž njo ter se ne uklanja nasilstvu črne garde. Vsak naprednjak si naj misli, da je pod njegovo častjo, se prepirati ali zagovarjati proti takej slaboglasni stranki, ki nima drugega programa, kakor obrekovanje in blatenje poštenih mož, koji imajo srce za zaslepljeno, revno slovensko ljudstvo, in ki se krepko v bran stavijo navalu mračnjakov, njihovim zvijačam in sleparijam. Gospodu Stigerju častitamo še enkrat k njegovi zmagi ter smo prepričani, da bode v deželni zbornici za blagor svojih volilcev več kaj storil (oziroma dosegel), kakor uni kričaci, ki si sedaj sami hvalo spevajo po svojih „lajbžurnalih“. — Gospodu Vračko-tu naj bode v veliko zadoščenje, da je dosegel od zavednih mož toliko tisoč glasov, ki štejejo mnogo več in so veliko večje moralne vrednosti, kakor ponarejene, falzificirane, prigoljufane glasovnice z imenom njegovega protikandidata. O zlobnem počenjanju klerikalnih agitatorjev in posameznih volilnih komisarjev bomo v kratkem našim bralcem poročali in uverjeni smo, da se bodejo čudili njihovi predrznosti in zvižahnosti. — Napadi nasprotnih listov so le nov dokaz, da si je izvolila napredna stranka prave moče, ker kogar blatijo te cunje, ta je gotovo mož na svojem mestu, značajan in odkritosrčen prijatelj svojih rojakov.

Pomota nam se je vrinila v notici pod naslovom „Pretep in uboj“ v številki 20. našega lista (na strani 4), kjer smo poročali, da je bil „Kožuhov brat eden najhujših pretepačev in da je svoječasno tudi pri nekem tepežu smrt našel“. Resnično marveč baje je, da dotičnik še živi in da ni nikakošen pretepač. Da so Binlovega brata ubili, je resnica.

Iz Krčevine pri Mariboru prejeli smo sledeče: „Fihposov dopisun se je v svoji številki od 6. t. m. hvalil, da ima za seboj lepo število nazadnjakov in norcev, ki se zanj vojskujejo, da imajo naprednjaki strah pred njim in da je N. Puklavec v „Štajercu“

dale duška svoji jezi nad „Fihposom“. No, taka sila pa še ni, temveč ravno narobe je. Ona namreč te cunje nikdar ne bere in se za njo tudi ne zmeni. V našem kraju smo zadovoljni in srečni, ker te časnikarske cunje ne beremo in je še poznamo ne. Ni se toraj čuditi, da ni preje zvedela o „fihposovem ženinu“, ki ji kliče: „servus!“ Zdaj pa „Schluss mit Jubel, auf's Nimmerwiedersehen!“ Odjemalec „Štajerca“.

Ciganica je z mišnico zastrupila viničarska sinova Jurja in Ferdinanda Macenovič iz Velikega vrha pri Zavrču. Prodala jima je tega strupa za 80 vinarjev ter rekla, da to sredstvo naredi človeka jako korajžnega. Ko je nedavno starejši brat Ferdinand moral k vojakom v Celje oditi in ga je brat Jurij do kolodvora v Mošgancih spremljal, snedla sta vsak za pol oreha velik kos te „korajže“. Jurij se je vrnil popolnoma omamljen domov, kjer je v kratkem umrl, Ferdinand pa je v železniškem vozu neprenehoma omedleval in konečno tudi umrl, predno je vlak v Celje dospel. Ciganske babure še niso zasledili.

Železnica Zeleni travnik (Wies)—Maribor bode se najbrž vendar gradila, akoravno klerikalni prismojenci hočejo to zgradbo preprečiti. Vsled sklepa mariborskega mestnega zastopa v seji dne 12. t. m. vzelo bode mesto Maribor za 300 tisoč kron temeljnih delnic (Stammaktien). Tudi vse one občine, skozi katere ima nameravana železnica voditi, so znatne prispevke obljubile. V denarnem oziru toraj ni več veliko skrbi.

Iz Leskovca so nam poročali: Farška pravičnost. Za tukašnjega g. župnika je hodil dalje časa po brnji (kolekturi) nek mož, ki si je skrbno prizadeval svoj posel redno in vestno opraviti. Ko je prišel h g. župniku po pošteno zaslužen plačilo, prejel je za tisto klofuto s žegnano roko. — Farška nestrpnost. Nedavno je imelo leskovsko konzumno društvo svoje občno zborovanje, pri katerem se je pa g. župnik tako robato obnašal, da je moral konečno iz zborovanja zbežati.

Iz Vodislavc pri Mali nedelji prejeli smo sledeče vrstice: „Naj sprejmejo moji „ljubi“ neprijatelji tem potom mojo najprisrčnejšo zahvalo za svoj trud, ker se toliko brigajo za me in prodajo mojega posestva ter mi že kupce pošiljajo, ko jaz še pičice ne vem o tem. Naj preje pred lastnim pragom pometejo, potem šele pred tujim. Za tokrat naj zadostuje, ako pa dotični ne bodejo mirovali, tedaj bom naznanil njihova imena in nekaj prav zanimivih reči! — M. L.“

Poboji. V Sovjaku pri Sv. Bolfenku v Slov. gor. je bil 17. t. m. pri nekem tepežu ubit viničarski sin Vincenc Tašner. Storilec je baje kočarski sin Jožef Kranjc iz Biša, kojega je žandarmerija že sodnji izročila. — Iz krčme domov grede je v Rihtarofcih hlapec Ferdinand Müller svojega gospodarja Franca Heric 32 krat z nožem pehnil, da je ta pri priči mrtev na cesti obležal. Sprla sta se baje bila zaradi para škornjev, katere je gospodar hlapcu pri najemu obljubil. Zločinca so izročili okrajni sodnji v Ljutomeru.

Dve gluhonemi sestri, od katerih se ne ve kod da ste, prišli ste pred kratkim v Lipnico, so ju prijeli ter občinskemu uradu v začasno ostro izročili. Zvedeti se je od njih le zamoglo, da je starejši ime „Jula“, mlajši pa „Nana“. Perva je okoli 18 do 20 let, druga pa 15 do 18 let. Imate na sebi že precej obnošeno kmečko obleko, ste bosonogi.

Premeščenje v politični službi. Ces. kr. okrajni komisar g. baron Oskar Warsberg prestavljen v ces. kr. okrajnemu glavarstvu v Celje, na njegovo mesto v Ptuj pa je premeščen ces. kr. namestnik koncipist g. dr. Ervin Lauppert plem. Pehar.

Nova poštna nabiralnica v Nazarijih (Marijazaret) pri Mozirju začela je 16. t. m. svoje posredovanje ter je na dan dvakrat v zvezi s pošto v Mozirju.

Glasoviti dr. Kohn, bivši nadškof v Olum na Moravskem, kupil je grad v Ernovžu (Ehrenhausen), kjer se misli za stalno naseliti. Ta mož židovskega rodu, česar tudi ni zamogel zatajiti, bil nadškof. Akoravno je bil na milijone bogat, vendar je pustil zapreti nekaj revnih ženkic, ki so za se škofijski hosti suhljad pobirale in so pri njem sam par grošev dnine služile.

Proč od Gradca! Sin nekega posestnika v Koroških jezevcih pri Ljutomeru bil je na odredbo nekega vaškega zdravnika v letošnjem poletju poslan v ljubljansko bolnišnico. Ondi je baje ležal štiri ali pet dni, brez da bi ga zdravniki preiskali. Na njegovo tozadevno prošnjo slišal je le zasmehovanje in posmehovanje; za norca in osla so ga imeli. Hrano je dobival jako slabo in slednjič se je moral nezdraviti in domov vrniti. No, iz Gradca še dosedaj kaj tace ali enacega nismo slišali. Toraj tepci: le proč od Gradca!

Cela družina živa pokopana. Vsled velikih nevov se je v noči do 11. oktobra t. l. na gorovju Gabrovica utrgal več oralov obsegajoč gorski pas (lep kos dobro zaraščenega smrekovega gozda), ki je zasul gozdarsko hišo, v kateri je stanoval gozdar s svojo družino, obstoječo iz žene in deveterih otrok. Akoravno je koj drugo jutro začelo čez stolavce rešilno delo, vendar so šele po neprestanem večdnevem in večnočnem kopanju prišli do zasmučenih oseb, ki pa so bile že vse mrtve. Mož je bil na nogi sezut, z drugo pa je tičal v zajcu (sezuvalec hlapcu), iz česar se da sklepati, da se je nesreča zgodila ravno ko se je spravljal spat. Gozdarjevo otro in otroke so našli mrtve okoli velikega jerbasa, v kojem je bila kornjača; luščili so namreč kornjačo je nad hišo prihrumel plaz ter jih žive pokopal. Na prav čudežni način bil je najmlajši dveletni otrok smrti rešen. Šel je namreč ravno pred nesrečo na svoje ležišče v podstrešje, od koder je skočil skozi okno na prosto in je na površini plaza nepoškodovan ostal. Srotle je celo noč tavalo okoli in šele drugo jutro so ga jokajočega sosednji ljudje našli.

Požar. Dne 5. t. m. zvečer začelo je goreti v podstrešju gospodarskega poslopja posestnikov Jožef in Jozefa Vogrinec v Podložu, občina Ptujška gora. Ogenj se je v naglici razširil ter pokončal gospodarsko, kakor tudi hišno poslopje s vsemi živili, orodji, opravo in orodjem vred. Škoda se ceni na 1000 kron, zavarovalnine pa je 6200 kron. Za vzrok nastanka požara se ne ve, kakor se tudi ni izvedelo, kaj je leta 1901. ravno tema posestnikoma mlin ogorel.

Vlak je povozil dne 3. t. m. 44-letnega kočarja Karla Goltner iz Starega loga, občina Vrhlova pri Slovenski Bistrici. Mož se je vračal pijan domov, pa je prišel gredoč pod vlak. Goltner zapusti domovo s četirimi otroki.

Pozor, občinski predstojniki in kmetje! Vse tiste občine, pa tudi posamezni posestniki, ki so bili vsled raznih razlogov, preplavov itd. po zadnjih nalivih povzročeni škodovani, naj vložijo na deželni zbor ali pa na ces. k. r. namestnijo v Gradcu prošnje (skozi okrajno glavarstvo), da jim deželna vlada doloži ali dodeli alturnega inženjerja, ki bode dotično škodo v družbi občinskih mož cenil ter razložil in pokazal, kako se naredijo naprave, ki bodejo jih v prihodnje enakih obvarovale. Tudi davek se da vsled take škode pripisati in ubožnejši posestniki naj prosijo za podporo iz fonda za silo. Prošnje naj bi se takoj vložile, posebno ker gre naš g. okrajni glavar v kratkem k gospodu namestniku in bi mu dotične prošnje tudi osebno lahko priporočal ter kmečke težnje razjasnil, predno da pride ta zadeva v deželnem zboru na dnevni red. — Fotograf iz Ptujja, g. Pečar potuje sedaj po Hrabru, kjer so nalivi največ škode napravili (v ptujskem okraju namreč) ter je pripravljen za malo svoto oškodbancem slike napraviti, ki predočujejo napravljeno škodo. Take slike bi se lahko tozadevnim prošnjam priložile, kakor se je to n. pr. že po drugod zgodilo. Župani in kmetje, ne odlagajte se ravnati po našem nasvetu! Korist je Vaš.

Delovanje slovenskih deželnih poslancev klerikalni listi tako hvalisajo in pretiravajo, da se jim vsi obramba pameten človek kar smejati — uboge, zapeljive njihove volilce pa pomilovati. Ne morejo dovolj hvaliti, kar je eden ali drugi teh poslancev že vse odlagal in človek bi mislil, da mora dotičnikom že vse zmanjkovati! Kdor veliko govori, ta malo stori (oziroma doseže), pravi pregovor. Dobri so ti ljudje tistim delavcem, ki vedno le govore, zlobudrajo in si desetkrat preje v roke pljuvajo, predno s krampom enkrat zamahnejo. Gospodu poslancu Stigerju očitajo, da preveč molči; — no, kaj Bog, če že drugi vse navskriž blebečejo, mora nikdar tudi nekdo biti, ki poslušaja! — In vsekakor bolje, modro molčati, kakor neumno govoriti. Vse o pravem času storiti, je mnogo boljše. Kdor se poda na daljšo pot, mora s prvega z merno hoditi, da prehitro ne umore. Resnični pa je tudi pregovor „prerana mala nič ne velja“ ali pa: „kdor se nazadnje smeji, se najboljše smeji.“ — Zapišite si to za ušesa!

Deputacija. Pod vodstvom deželnega poslanca g. Jožefa Ornig in udeležitvijo poslancev g. dr. Kokoschinogga in g. Stigerja podala se je dne 20. t. m. deputacija k ces. kr. namestniku, g. deželnemu glavarju in nekaterim deželnim odbornikom v zadevi reguliranja Drave in Pesnice ter podpore iz fonda za silo. Deputacija, koje so se udeležili gg.: Hiltischer, oskrbnik ptujške grajščine, Sentscher, oskrbnik nemšk. vit. reda pri Veliki nedelji, Andrej Kostanjevec iz Stojnc, Jožef Šimenko iz Zabofc, Martin Čeh od sv. Marka, Leopold Horvat iz Vurberga in Jožef Kreinčič iz Gajofc, je bila od vseh gospodov prijazno sprejeta in se ji je obljubilo, da se bode po mogočnosti na njene izražene želje ozir vzelo.

Iz ptujškega okraja. Deželni poslanec in načelnik ptujškega okrajnega zastopa, g. Jožef Ornig, je s svojim posredovanjem dosegel, da se je sprejela Kolarska-Krapinska okrajna cesta II. vrste med okrajne ceste I. vrste, kar pride okraju jako v prid, ker bode odslej tudi dežela k vzdrževanju te ceste prispevala in se bode zamoglo vsled tega nanjo boljše ozirati.

Dolgo trajajoče deževje ni samo na poljih in travnikih napravilo mnogo škode, temuč je tudi okrajne ceste in vodotoke na mnogih krajih tako poškodovalo, da bodejo dotična neobhodno potrebna popravila zahtevala mnogo časa, truda in — denarja. V noči od 11. do 12. t. m. se je na Čvetlinskem bregu ob hrvatski meji utrgal velik plaz, obsegajoč okoli 3 tisoč kub. metrov ter zasul ondotno okrajno cesto približno 100 metrov na dolgo in 2 do 3 metre na visoko s zemljo in drevjem, tako, da bode promet na tej cesti za dalje časa ustavljen. Vsled hudih nalivov so se sploh na mnogih krajih utrgali plazovi, poškodovali ceste in vodotoke in navoženi gramož ali šoter odplavili. Škoda se ceni na okoli 6 tisoč kron. — Ako se vzame v poštev neugodno gospodarstveno stanje okraja, ki je preobložen s plačili za zgradbo in vzdrževanje okrajnih cest in zagorenje dravskega obrežja, kakor noben drugi okraj, mora vsakdo sprevideti, da okrajnemu zastopu ni mogoče poravnati tudi škodo, ki je nastala vsled uim. Vrhutega ima okraj na dolgu še tudi nepokrit primanjkljaj v znesku 14.809 kron, kojega je moral novoizvoljeni zastop od prejšnjega prevzeti. Okraj ima nalogo graditi tudi več potrebnih novih cest ali pa preložitvev, oziroma popravo starih, kar bode stalo mnogo denarja. Kako da bode okraju mogoče izvršiti vse si stavljene in nepričakovano nanovo došle naloge, brez da bi si nakopal nove dolgove ali davkoplačilce še bolj obremenil, to je jako važno vprašanje, koje je novemu zastopu naloženo. — Pripomniti še gre, da novo izvoljeni okrajni zastop na prejšnjega še nobenega kamna ni vrgel ter tudi nikdar ne misli poostriiti nasprotij, kakoršne si poslednji domneva in jih posamezni udje tistega tudi očitno kažejo, temuč da želi mirnim potom poravnati to, kar se mu zdi potrebno in primerno.

Iz Radeč. „Dragi „Štajerc“, sprejmi tudi enkrat nekaj iz Radeč pri Zidanem mostu! V zadnji številki 21. pišeš od nekega dohtarja „slepiča“, da je bil v luknji na Krajskem; pravega imena pa nam ne poveš, zato tudi mi ve vemo, ali je bil pri nas tisti „slepič“ ali kje drugod; bil je tistih 14 dni neki dohtar v Radečah zaprt in so pravili, da je iz Ptuj. In ako je bil taisti, ni mu bilo nobene sile, ker on ni jedel ričeta, kakor ti njegov prijatelj pišeš. Imel je hrano iz dveh gostiln ves čas kar je bil tukaj; imel je za priboljšek zmiraj zajčke, piške, jerebice in take reči, katere pridejo na boljšo mizo, ter vina. kolikor ga je moglo telo povžiti. Bival je po dnevu v pisarni sodnijskega pristava in tudi za ležišče se mu je ugodilo: imel je posteljo na peresa. Zato je pisatelj pravo zadel, da je šel med svoje pristaše. Prosim te, dragi „Štajerc“, priobči ta dopis, potem bomo še druge vzeli pod krtačo, ker je veliko potrebnih.“

Radeški vsevedež.

Koroške novice.

Roparski napad. Železniški delavec Lovrenc Antowitzer je dne 9. oktobra t. l. napadel hlapca Peter Grafa, ko je ta šel iz Štrasburga domov v Vipling. Potoma se mu je pridružil in ko sta po nasvetu Antowitzerjevim ob robu nekega gozda počivala, je zločinec Grafa takoj nenadoma napadel, ga davil in suval ter mu vzel medtem vso gotovino v znesku 11 kron 14 vinarjev. Hudodelnik je že pod ključem. — Naslednjega dne je žandarmerijski postajevodja v Metahu, Alojz Löscher, ki je prej imenovanega zločinca eruiral in sodnji izročil, aretiral drvarja Ferdinanda Sveti iz Pustrice, ki je nekega šestdesetletnega kmeta na prosti cesti z nožem hudo obdeloval in kratko potem napadel občinskega pisarja iz Strasburga, Antona Trunčnika, kateremu je s silo 2 kroni odvzel. Oba ptička sedita pri ces. kr. okrajni sodnji pri sv. Hemi (Krká).

Cigani so se nedavno klatili po Krški dolini ter napravili ondotnim posestnikom s svojimi konji mnogo škode. Bili so konjski trgovci, toda jako premeteni in zviti ptiči, ki so marsikaterega kupca občutljivo opeharili. Akoravno so baje imeli na tisočake denarja pri sebi, vendar se kraje niso zamogli zdržati. Na Dunaju so si znali izposlovati pismeno dovoljenje za konjsko barantijo po vseh avstrijskih kronovinah. Čudno se mora zdeti vsakomur, da se takim ljudem od oblasti da dovoljenje za očitno sleparijo in goljufijo. Cigani naj le ostanejo pri svojih bratecih Madžarih, ki brez njih baje ne morejo vstrajati!

Od sv. Vršana pri Feldkirchnu. Nesreča in smrt je zadela 9. t. m. tukajšnjega posestnika g. Franca Grazer. Šel je v večji družbi lovskih tovarišev proti domu. Pri prestopu nekega nizkega zidu utrgal se je za njim gredočemu lovcu jermen pri puški, ki je padla na tla in se sprožila. Strel je zadel Grazerja tako nesrečno, da je v par minutah nato umrl.

Neprevidnost in nesreča. Nedavno se je na tleh voz, ki je bil z gramožem naložen, skobacala 4 leta deklica Anica Hirm v Velikovecu. Ko je hotela spustiti iz peljajočega voza skočiti, prišla je po nesreči poneseno zadnjih koles, ki ji je glavo zdrobilo in jo takoj usmrtilo.

Zamorca umivali so dne 18. dne t. m. zbrani štirnajsteri duhovniki v Špitalu ob Dravi. Tam morec je bil duhovnik in poslanec Gabriel Weis, ki je v deželnem zboru na nesramni način napadel osebno čast nekega poslanca in tovariša. Pred svetom ta zamorc ni opran.

Gradba okrajnega sodnijskega poslopja v Brežah se bode baje v kratkem pričela, ker so dotične razprave in pogodbe med erarjem in brežkim mestnim zastopom že skončane. Mesto si je, kakor se pravi, pri tem za 15 tisoč kron na škodi, ker mora vsake pogodbe četiri poslopja podreti, povrhu pa še 3 tisoč kron v gotovem položiti, medtem ko dobi zato samo staro sodnijsko poslopje v last.

Podkovaški tečaj začne se z 2. januarjem 1900 v Celovcu. Nekolekovane prošnje za vsprejem naj se vložijo na osrednji odbor ces. kr. kmetijske družbe v Celovcu. Poduk je brezplačen.

Vrl mož umrl. Dne 13. t. m. umrl je v Celovcu gospod Jožef plem. Sternfeld, bivši župan in častni občan v Grabštajnu. Mož je bil 84 let star, ter obče spoštovana in priljubljena oseba. Truplo ranjkega so prepeljali k sv. Petru pri Grabštajnu, kjer so ga pri mnogoštevilnem spremstvu sorodnikov, prijateljev in znancev materi zemlji izročili. Bodi mu ista lahka!

Cerkveni roparji ulomili so v noči do 17. oktobra v romarski cerkev v Gospej sveti. S silo so odprli škrinjico za milodare ter ves denar pobrali. Od dveh zvonov so porezali vrvi ter jih odnesli, kakor tudi en havelok s kora.

Predrzen fantalin, star okoli osemnajst let, toda nepoznan, skušal je dne 15. t. m. na paši posiliti 12 letno kmečko hčerko Urško Milnerič v Zrelcih. Na dekletovo kričanje došel je sicer nek žandar, toda zlobnež ga je pravočasno zapazil ter mu v bližnji gozd pete odnesel.

Dopisi.

Iz Vidma ob Savi. Deželnozbornske volitve za splošno kurijo so minule; seveda tudi tukaj je žalobog dobil Ploj večino glasov, naš kmečki kandidat Vračko pa samo 14. Res se je naš kaplanček (ki je vse prej kakor duhovnik) za izvolitev Ploja jako zanimal. Vpil je po Vidmu: zemlja naj se pod menoj pogrezne, če bom jaz tacega nemškutarja volil, kakor je Vračko. Lovil je volilce po cesti, jim glasovnice revidiral in ime Ploja zapisaval. Veliko volilcev, kateri so bili namenjeni kmeta Vračkota voliti, so rajši brez oddaje glasov šli domov, kajti Ploja niso hoteli voliti. Res žalostno, da naši kmetje ne premislijo kaj je za njih dobro; rajši gredo duhovniku na li-mance, kakor da bi mislili na svoj prid. Dne 20. ok-

tobra t. l. so se tu vršile občinske volitve. Žičkarjeva stranka delala je na vse moči, da bi zmagala in to se je tudi lahko zgodilo, kajti narodno-liberalna stranka ni imela upanja na uspeh. Ako bi kmetje premislili, kolikor jim je Žičkar in njegov zaupni mož Ban pomagal, gotovo bi drugače bili govorili in si previdne može kot zastopnike izvolili, kajti ta dva moža sta občini bolj na škodo, kakor v korist. Kdo pa je Ban, sedajni župan? Mi dobro vemo. Tudi večino naših učiteljev je Žičkar v svojo mrežo vlovil. Bili so nekdanj liberalci, pa samo tako dolgo, da jim je liberalna stranka njihove volje izpolnila. Gotovo, kmalu bode tako daleč prišlo, da bodo učitelji za zvone vlekli, kakor so nekdanj bili le farški hlapci. Kmetje, zdramite se, ne bojte se duhovnika v posvetnih rečeh! On vam ne more ničesar škodovati! Duhovnik naj svoje dolžnosti izpolnuje, politika ga pa nič ne briga. Neustrašise.

Iz št. Janža na Vinski gori. S pomočjo hvalevrednega prizadevanja tukajšnjega nadučitelja g. Anton Glaser-ja in darežljivosti blagosrčnih prijateljev mladine (kakor so blagorod. g. baron Adamovich, gosp. Vinko Ježovnik, g. velenjski župan in drugi blagi darovalci) se je h koncu avgusta priredila šolska veselica, ki se je povsem prav dobro obnesla. Šolska mladina se je prav dobro in pošteno razveseljevala, pa tudi cenjeni gostje so bili dobre volje. Otroci so pa tudi pokazali, da so se v šoli zares naučili prav lepih reči, česar se imajo zahvaliti g. nadučitelju A. Glaserju in gospdč. učiteljici Mariji Puc. Odgovarjali so glasno in razločno. Ker blagrd. g. baroni Adamovich iz Velenja ne znajo povoljno slovenskega jezika, je g. nadučitelj nekaj otrok pred nje pripeljal ter jim velel v nemškem jeziku svoje znanje pokazati. To pa je nekatere navzoče klerikalne hujskače tako razkačilo, da so začeli kar očitno proti temu rentočiti kakor tudi proti nemškemu povelju pri telovadbi. S tem početjem so najbrž ti rogovileži mislili g. nadučitelja žaliti in ponižati, mi pa nasprotno kličemo: „Živeli učitelji, ki šolsko mladino nemščine učijo!“ Mi ne bodemo vprašali šoštanjske in velenjske pisarje, česar se naj naša mladež uči, česar ne, akoravno kriče venomer: prokleti so stariši, ki dajo svoje otroke nemščine učiti, v dno pekla naj se pogreznejo itd.! Do dobra smo spoznali te škodoželjnice. Vzemite si v izgled g. Ježovnika iz Velenja; on je vrl Slovenec, veren kristjan, toda nemščine ne sovraži. Naši izkoriščevalci nam hočejo mesec v vodi kazati, ko ga itak na nebu vidimo. Slovenščine se otroci itak že doma naučijo, v šoli se pa naj med drugimi predmeti tudi učijo nemškega jezika, kar nikomur ne škoduje temveč prej ali pozneje koristi. Rojaki, podpirajte „Štajerca,“ ki Vam vedno in vedno le dobro želi! — Skušen mož.

Iz Stoperc se „Štajercu“ piše: „Božja pot“ iz Stoperc. Ko nekateri župniki in kaplančki oznanjujejo za porcijkulo božjo pot v kak frančiškanski samostan ter vernikom obljubujejo večno izveličanje, ako se ondi spovejo svojih grehov, so naš župnik g. Gašpar Zrnko tudi dosegli, da so

morali iti dne 2. avgusta t. l. trije možje na „božjo pot“ v Ptuj; pa šli niso v cerkev ali kloster, temuč naravnost h kazenskemu sodišču, ker bi jim radi priskrbeli nezasluženo pokoro, katerej se pravi ječa. Še obhajilo so jim g. župnik mislili priskrbeti, pa g. sodnik je može spoznal za pravičnike, župnikovo ovadbo pa kot krivično in dotični možje so se na fajmoštvo jezo mastili v hotelu Osterberger, ne pa, kakor je župnik nameraval „pihali kašo“ v jetnišnici. Ti možje se Vam, g. župnik prav lepo zahvaljujejo za Vašo ljubeznjivost in postrežljivost na letošnjo porcijkulo, toda drugič si premislite dobro, predno kake krivice obdolžite takšne može, ki so poštenjaki od pet do glave. Ljudi, ki so popipali Vaš fižol ter Vam potrli Vaše veternece (polke na oknah), morate drugod iskati, ne pa tam, kamor ste se tokrat zaleli. Poštene može pustite pri miru, ako si ne želite svojih prstov opeči. Možje poštenjaki so že davno v Stopercah mirno in složno živeli, ko o Vas še niti ni bilo ne duha ne sluha, in še tudi bojo, ko Vaše častite osebe ne bode več med nami. K. K. J.

Poljčane. Prejeli smo sledeče pismo: „Najlepša „čednost“ klerikalno mislečih nazadnjačev je, pripraviti človeka, ki neče trobiti ž njimi v en rog, ob dobro ime. „Saj smoter posvečuje sredstva!“ Dobro je samo še to, da tem lažiprorokom sedaj že nihče več rad ne verjame. Ob dobro ime hočejo pripraviti ti lažiproroki tudi našega vrlega nadučitelja g. Jožefa Svetlina. Da se jim to ne bode posrečilo nikdar, o tem je lahko on povsem prepričan. Vsaj pri nas naprednjakih bode on vedno spoštovan. Kaj pa mislijo, tuhtajo in govore o njem lažiproroki in njihova bedasta čreda z jelenskimi možgani, naj mu ne bode mar. Teši ga naj vest, da ni najslabejši sad oni, iz katerega srka osa sok. In da je temu tako tudi res, smo se prepričali sami. Seveda lažiprorokom in njihovim podrepnikom je moderna šola trn v peti. Radi bi zopet šolo, v kateri bi godli krokarji in plesali učitelji. Toda, preljubi nam krokarji, časi so minuli in iskati si bodete morali hrane drugje. Učiteljsko meso moderne šole je le že malo predrago sedaj za vas. In tudi malo preokusno je že sedaj za vaše umazane kljune. Vsaj mi lajiki mislimo tako. Upamo pa, da tudi mišljenje modernih učiteljev ni drugačno. In med moderne učitelje prištevamo tudi našega vrlega nadučitelja g. Jožefa Svetlina. Samo njemu se moramo zahvaliti, da se je dvignila tudi naša šola iz razvalin, v katerih so si pletli mehka gnjezda krokarji in sove. Da je propal on v zadevi gdč. učiteljice Ivanke Kralj, ni vzrok on, temveč samo priče iz tabora lažiprorokov, ki govore danes tako, a jutri zopet drugače. „Saj smoter posvečuje sredstva!“ Značajno za lažiproroke in njihovo bedasto čredo z jelnovimi možgani je osebno to, da so zapeli visoko pesem gdč. Ani Osani, učiteljici na naši šoli in pa g. Pavlu Lorbeku, pomožnemu učitelju na naši šoli. Prva kot drugi tu v naši vasi ni priljubljena. Da je temu res tako, hočemo dokazati takoj. Prej pa se pogovorimo še malo o delavnosti naših učiteljev. Ker z ozirom na to naša ocena ni merodajna, hočemo omeniti

samo to, da so vsi učenci, ki so delali izpit za srednje šole, istega tudi napravili z izvrstnim uspehom. Seveda moremo reči to samo o učencih g. nadučitelja Jožefa Svetlina in pa o učencih g. učitelja Janka Polaka. Nikakor pa ne moremo tega trditi o gdč. učiteljici Ani Osani, temveč trditi moramo samo nasprotno. Kako pa je ona tu pri nas priljubljena, je najlepši dokaz ta, da ne dobi hrane v nobeni drugi hiši, nego v župnišču pri g. župniku Alojziju Cilenšek. Toda župnišče in g. župnik Alojzij Cilenšek še nista kompetentna o taksiranji človeka z ozirom na njegovo priljubljenost in delavnost. In prepričani smo o tem sosebno še zaradi tega, ker se nam zdi, da je dobila gdč. učiteljica Ana Osana hrano v župnišču samo vsled protekcije od gotove strani. — Kar se pa tiče g. pomožnega učitelja Pavla Lorbeka, smo zardeli do ušes, ko smo čitali visoko pesem o njem. Da, tu so se pokazali lažipereroki in njihova bedasta čreda z jelenskimi možgani v pravi luči. „Saj smoter posvečuje sredstva!“ Samo da ga vidijo ob nedeljah zijati po cerkvi in poslušati neslane pridige, pa je dobro. O, mi dobro vemo, kam pes taco moli. Toda zapomnite si enkrat za vselej, da zlatih časov, grenke sužnosti učiteljske ne bode več nazaj! Zaman, zaman si jih želite! Zaman pa so tudi vaše želje in groznje z ozirom na našega vrlega g. nadučitelja Jožefa Svetlina. Kar se tiče njegovega izpreobrnjenja, vam rečemo samo to, da v našem taboru nimamo Savlov, toraj tudi Pavlov ne rabimo. Kar se pa tiče prognanstva, se postavijo lahko na glavo vsi lažipereroki in ž njimi magari še tudi njihova bebasta čreda z jelenskimi možgani! Naš vrli g. nadučitelj Jožef Svetlin bode ostal tu, ne da bi mu bilo iskati opore pri starem ali pa tudi pri novem okraj. šol. svetu. Zapomnite si to! Zakaj, ljuta moč vašega zmaja je strta z ozirom na šolske zadeve! Drugje pa delajte kar vam je ljubo! Čim več boja, tem preje zasije dan zmage! Pa, da pridemo zopet k vaši zvezdi, g. pomožnemu učitelju Pavlu Lorbeku. Ima že ime Pavel in gotovo je bil že nekdanj Savel! In gliha vkup štrih! Ah, da! Samo očenašek pomoli, potem pa magari goljufaj, delaj dolgove od najubožnejše kočarice pa tja gori do mogotcev in prodajaj tuje pohištvo in tuje perilo. To vse skupaj nič ne škodi! Samo očenašek pomoli. Saj ta ti izpremeni vse grehe v čednosti! Ako pa misli tudi okrajni šolski svet slov.-bistriški, da bodo taki in jednaki grehi, — ki še izvirajo iz teh čednosti, — povzdignili ugled učiteljev do nebes, ne verjamemo. Če pa vendar misli tudi on tako in ne oskrbi, da pride z jesenjo g. pomožni učitelj Pavel Lorbek od tu proč, hočemo naprositi enega dež. posl., da povpraša, kako in kaj še na malo višjem mestu. Ostane nam sedaj še g. učitelj Janko Polak. Tega poznamo toliko, da je naprednjak z dušo in telesom, kar pomeni toliko, kakor odločen nasprotnik — ne duhovnikov — temveč klerikalnomislečih nazadnjačev. Postavite se vsi na glavo, a njega ne izpreobrnite. Tudi z grožnjami ne! Vsaj on nam je dejal tako. In ker ne laže, mu verjamemo.“

Prijatelj šole.

Iz Frama in okolice došlo nam je sledeče poročilo: „Tudi tukaj imamo tiste vrste ljudi, ki hočejo se za več kaj šteti, kakor angeljci, v resnici pa so slabši, kakor grizljivo ščeme, ki se v vsakega človeka zaletuje in če ta še tako mirno gre svojo pot. Tako se n. pr. neko klerikalno ščeme v „Slov. Gosp.“ od 29. sept. t. l. v dopisu z naslovom „Iz Frama“ predrzne nesramno napadati poštene može iz Frama in okolice, in to samo zaradi tega, ker so ti zavedni može pri zadnjih deželnozborskih volitvah volili tistega kandidata, kojega jim je priporočala lastna pamet in lastno prepričanje. Resnično se bere v dotičnem dopisu, da dotlej še v Framu in okolici ni bilo take agitacije, kakor ob priliki imenovanih volitev; toda agitacija ni bila na naprednjaški strani, nego na klerikalni. Na prižnici v Framu se o volitvah, oziroma, politiki še nikoli ni toliko žlobudralo, kakor dne 28. septembra t. l. Na kvaterno nedeljo pa je bila ravno ista „pridiga“ (?) framskega župnika na Gornji Polskavi, kjer je zopet vernikom podajal svojo zmešano žlobudro o socialistih, liberalcih, orang-utangu, neumrjoči duši itd. — bedarije, kojim smo se navzoči nekaj časa smejali, nato pa smo raje šli iz cerkve, ker takih neslanosti nočemo slišati iz svetega kraja, ki je za oznanjevanje nauk Kristusovih odločen. Ja, volitve delajo takim gospodom, kakoršen je naš framski župnik, mnogo skrbi, drugače bi se ne predrznili hišo božjo v strankarske spletkarije zlorabljeni! — Pri teh pridigah g. župnik o kandidatu Lopiču sicer ničesar ni zinil, ker je že najbrž takrat nameraval, ž njim volilce zahrbtno napasti. Na dan ožje volitve je namreč dal neki „devici“ nekako „cedulko“ (pismo), v katerem volilcem občine Ježenca kandidata Lopiča v izvolitev vsiljuje. Pa Ježenčani niso šleve, ki bi se kar tako farske komande ustrašili; ostali so možje ter skoraj enoglasno g. Albert Stigerja volili. Lažnjivi dopisun „Slov. Gosp.“ blati može, ki so vsega poštenja vredni in imajo samo to neodpušljivo napako, da v posvetnih rečeh nočejo stati pod farsko komando. In zakaj tudi? Kadar bode g. župnik za svoje farane davke in vsakojake ter raznovrstne prispevke za občinske, cerkvene, šolske potrebe itd. iz lastnega žepa plačal, tedaj se mu bomo radi tudi v posvetnih rečeh uklonili, dokler pa moramo te državljanske dolžnosti sami izpolnjevati, hočemo se tudi državljskih pravic sami, po lastni volji in prepričanju posluževati, ne pa po volji ljudi, ki živijo od naših žuljev in za katere moramo mi davke in druge prispevke odrajtovati! Mi smo samostojni in zavedni ljudje in kot taki hočemo tudi zanaprej ostati. Mi izpolnujemo naše državljanske, verske in stanovske dolžnosti, kakor se nam zdi pravično in pošteno, hujskarij in spletkarij pa ne trpimo in ne bomo trpeli in če tudi pridejo iz mesta, ki je Bogu posvečeno. Mir in medsebojno sporazumljenje je vladalo dosedaj med nami in tega si želimo tudi v bodoče; ako bode pa kdo nam skušal kaliti mir in med nami delati zmeš-

avo in sovražstvo, tistemu pa bomo odločno pokazali, da pri nas za take mešetarje niso ugodna in da se jih znamo izbežiti.

Več kmetov iz Frama, Ježenc in Morja.

Zunanje novice.

Strahovito dejanje blaznega (norega.) Nedavno je hotel na kolodvoru v Veršecu (Ogersko) vlaški kmet Dragia stopiti na vlak brez voznega lista (bita). Ko mu je hotel to neki policaj zabraniti, je kmet nanj ustrelil ter ga smrtno ranil. Rekel je, da ga vsakogar ustrelil, kdorkoli se mu bode približal. Ko ga je hotel drugi policaj z imenom Jakob Wald prijeti, ga je Dragia na mestu usmrtil. Tudi drugi straži, kateri se je še pridružila požarna brigada, se ni posrečilo, blaznega moža premagati, ker je prestano iz voza streljal. Nato so dotični voz odstavili ter ga z norcem vred v strojarnico (Maschinenhaus) potisnili, kjer se je pričelo pravcato obleganje, kojo je vodil mestni glavar sam. To je trpelo večera. Zvečer se je v spremstvu železniškega nadnika splazil nek žandarm bosonog na streho bližnjega voza; mislil je namreč streho raztrgati ter se od zgoraj v voz vdreti. Dragia je to opazil ter mu držal revolver za strel pripravljen. Medtem je nek žandarmerijski stražmešter vstrelil iz daljinskega 200 korakov skozi okno voza ter norca hudo ranil. Prepeljali so ga nato v bolnišnico. Na kolodvoru je zbrala velika množina gledalcev in med njimi bila tudi Dragijeva žena in brat. Nesrečnež je se trpel na blodnji (domišljavosti,) da ga vedno in vsodni nekdo preganja (Verfolgungswahnsinn).

Dvojni samomor. Mladi župnik Nikolaj Jasprica iz Dolnji Vručici na dalmatinskem polotoku Pelješcu imel s ženo nekega izseljenca, ki živi sedaj v Ameriki, ljubavno razmerje. Ko je mož o tem izve, je ženi iz Amerike domu pisal, da se pride v nekem maščevat. Nato se je podal župnik s svojo ženo v hosto, kjer sta se skupno zastrupila. Našli ju ljudje tesno objeta.

Dninar je postal milijonar. V rumunskem mestu Biserica je nek ondodni dninar z imenom Gerson Lig dobil iz Amerike poročilo, da je v mestu New York (v Severni Ameriki) umrl njegov bogat sonnik, posestnik velikega hotela, ter mu zapustil 2 milijona kron premoženja kot dedščino. Selig, ki je dosedaj v veliki revščini živel, si je moral dati za vožnjo v Ameriko izposoditi, kar pa je najlažje dosegel, ker je resničnost dedščine bila dokazana.

Štiri dni in štiri noči v smrtni nevarščini bilo je petero oseb v planinski koči „Rosetta“ na tiskovni planini Pala (2600 metrov nad morjem). Čez noč je sta oskrbovala to kočjo zakonska Dezorzi. Na 26. septembra sta si najela planinskega vodnika in dva hlapca, da bi njima pomagali družega dne nevarno hišno opravilo v dolino spraviti, ker čez zimsko kočjo prazna. Ko so še vsi spali, začelo je na-

enkrat strašno bučati in zdelo se jim je, da se cela gora maje in to je trajalo naprej. Ko se je zdanilo, so zapazili, da se je odtrgal celi kos gorskega vrha Korona (2762 m.) in tako tudi z gorskega vrha Dente del Cimone (2956 m.). Steza, ki vodi od imenovane kočje v dolino, bila je popolnoma zasuta ali pa odtrgana. Prst in pečine so neprenehoma drle v dolino in to je trpelo 4 dni in 4 noči, katere so ubogi ljudje v neznanskem strahu v koči prestali. Šele peti dan nastopil je mir, da so zamogli preplašeni ljudje priti čez kršje in pečine v nevarščini, sedaj in sedaj zdrkniti v kak prepad, v dolino. Ženska je med potjo postala nezavestna, da so jo možki morali daljšo pot nesti.

Kako se godijo „čudeži“? Nek francoski časnik poroča sledeče: Srce svete Terezije je shranjeno v steklenem relikviariju v Alba da Tormes na Španskem. Od leta 1836. se je razširila novica, da iz tega navidezno posušenega srca izrasejo trnjeve bodice v takih časih, kadar je sv. cerkev v posebni sili ali nevarščini. Pred kratkim pa se je ta zadeva na povelje pristojnega škofa natančno preiskala in dognalo se je, da so domnevne trnjeve bodice — kupčeki prahu. Na ta način je ves „nebeški čudež“ bil fuč.

Z denarjem vred v grob so djali nedavno v Borbu na Ogrskem teto neke kmetice, po imenu Meiner. Pred svojo smrtjo je izrazila starka željo, da jo naj pokopljejo v nekem starem kožuhu. To željo so ji izpolnili. Ker po rajni niso našli nikake zapuščine, dolžili se nečakinjo, da si je ista na nepostavni način denar prisvojila; znano je namreč bilo, da starka ni bila brez denarja. Konečno so se ljudje spomnili na stari kožuh, v katerem je bablje hotelo pokopano biti. Odprli so trugo (krsto), in glej, v starem kožuhu so našli vžitih 30 tisoč kron. — Seveda so ji potem manje vreden kožuh oblekli.

Kranjski deželni zbor, v katerem se je mlatila sama prazna slama, vmes pa pobalinsko razsajalo, razgrajalo in medsebojno psovalo, je vlada razpustila in odborniki se zamorejo „ponosni na svoje uspešno delovanje“ vrniti — „svoji k svojim“ — domov. Tako so ti gospodje „med seboj“; dobro je le, da so daleč — „proč od Gradca“! —

Roparski umor na Dunaju. Predpretečeni torek so našli v stanovanju zakonskih Henrika in Franciske Klein pod zofo v žakelj zavito mrtvo truplo, katero so znanci in sorodniki spoznali za 73 letnega Janeza Sikora, imovitega dunajskega meščana. Ta je imel s Francisko Klein ljubavno razmerje. Zakonska vlačuga pa ga je pri nekem obisku v svojem stanovanju zadavila, mu noge odsekala, v vrečo spravila ter pod zofo skrila. Nato se je s odvzetimi ključmi v stanovanje Sikore podala, kjer je pobrala ves denar, vrednostne papirje in razne dragocenosti. Mož baje o tem zločinstvu ničesar ni vedel. Ker je smrad v stanovanju postajal vedno neznosnejši in strah pred policijo vedno večji, je morilka svojega moža pregovorila, da sta se po-

dala na potovanje. Ko se je hudodelstvo odkrilo, telegrafirali so na vse strani, da bi natančno opisano zakonsko dvojico prijeli ter pravici izročili. In res se je policiji v Parizu posrečilo zakonska Klein zaslediti ter prijeti. Izročila se bodeta v kratkem dunajskemu deželnemu nadsodišču. Kot dekle se je morilka pisala Franciska Braun ter je pred svojo možitvijo (v letošnjem septembru) bila zaradi kraje, različnih goljufij in sleparij že večkrat kaznovana. Tudi moža je dobila le s pomočjo sleparije na limance.

Gospodarstvene in gospodinjske stvari.

Kako obvarujemo lesene kletne posode plesnobe in trohnelosti? Napraviti si moramo raztoplino iz treh delov kolofonija in enega dela lanenega firnisa (Leinölfirnis). Razpustiti se mora to pri rahlem ognju ter nato še toplo namazati s čopičem na popolnoma suho kletno posodo, katera dobi s tem dobro prevlako, ki ne pripušča k lesu nobene vlage (mokrote). Škafi, lijaki, sodi i. t. d. zadobijo s to prevlako jako dobro trpežnost, kar kletarje obvaruje znatne škode.

Kako in kedaj moramo travnike gnojiti? Koj na prvi pogled se da spoznati, kateri travniki so primerno gnojeni, kateri ne. Na dušiku preveč bogata gnojnica pospešuje najbolj rast unih trav, ki za krmo niso dosti kaj vredne, ker ji primanjkuje fosforove kisline, katera je zlahtnejšim vrstam trav neobhodno potrebna. Slobodno smeš tudi zanaprej z gnojnico gnojiti, toda zapomni si, da bodeš za gnojnico gnojil še tudi s Tomazevo moko, ki daje travniku apna in fosforove kisline. Le na ta način pognojeni travniki donašajo ne samo prav veliko, temuč tudi prav izvrstne krme. — Najboljši in najprimernejši čas za gnojenje travnikov ste pozna jesen in pa zima. Nobeden kmetovalec naj ne opusti tega gnojenja. Trud in stroške bode mu bogat pridelek krme dobro poplačal, kar je posebno dandanašnji velikega pomena, ko edina živinoreja še kmeta brani pretečega mu propada.

Izjava.

Že pred mojo izvolitvijo za poslanca IV. kurije volilnega okraja mariborskega so moji klerikalni nasprotniki vse sile napeli, da bi skozi očitna kakor skrivna obrekovanja izpodkopali zaupanje, katero se mi je dosedaj od Nemcev kakor tudi Slovencev, posebno od kmečkega prebivalstva v prav obilni meri izkazovalo.

Ker mi ti nasprotniki po pravici ničesar drugega niso zamogli očitati, razširjali so med slovenskim ljudstvom mojega volilnega okraja laž, da sem jaz od rimsko-katoliške cerkve odstopil ter postal protestant.

Ta laž razširjala se je tudi od klerikalnih čas-

nikov in sicer na tako skriti in zviti način, da ni bilo mogoče preklica ali popravka zahtevati.

Akoravno protestantizem in njegove vernike ni no tako čislam, kakor vsakega prepričanega drug vernika, vendar mi ni vsejedno, ako se mi očita, bi jaz bil protestant postal, ko sem se vendar vedno povsod za katoličana spoznal; to tajeenje moje različne vere je nesramni volilni maneuer.

Cutim se toraj primoranega, tem hudomušnim spletkarijam mojih klerikalnih nasprotnikov enkrat za vselej končati storiti ter očitno izjaviti, da sem s celo mojo družino katoliški, da ne mislim in tudi nikoli nisem nameraval k protestantizmu prestopiti in da so vse nasprotne govorce nesramne laži mojih klerikalnih nasprotnikov.

Pripoznavam, da sem ponosen na to, da sem kljub tolikim pred volitvijo razstrošenim lažem deloval od svobodno in napredno mislečih, nemških kakor slovenskih kmečkih volilcev toliko število glasov, da zatrujem, da bodem interese svojih volilcev vedno v vseh svojih močeh zastopal, kolikor mi je to kot deželnemu poslancu mogoče in v mojem delokrogu ležalo.

Slovenska Bistrica, dne 22. oktobra 1904.

S spoštovanjem

Albert Stiger l. r.

deželni poslanec.

Izjava.

Jaz podpisana se pritožim proti pisavi „Slovenskega Štajerca“ šte. 4, ker je črez mojega moža Franca Vračka smradljive laži prinesel.

Jaz sem bila preminulo zimo na smrt bolana moj mož mi je stregel štiri mesce sam noč in dan vzdigal me je z jedne postelje v drugo in skozi njegovo postrežbo sem hvala Bogu ozdravela črez 14 mesecev.

Ta človek, kateri je dotične laži pisal, ni človek ampak zanikerna mrcina. Bog naj ga kaštiga!

Da je to živa resnica, potrdi cela okolica. Tudi jaz nisem Neža, ampak

Barbara Vračko.

Loterijske številke.

Trst, dne 15. oktobra:	37,	47,	55,	38,	46,
Gradec, dne 22. oktobra:	9,	32,	87,	41,	68,
Dunaj, dne 22. oktobra:	74,	77,	11,	66,	8,

Pisma uredništva.

Sv. Vid pri Ptuj: Priobčimo prihodnjič. Pozdrav!

Mnogim dopisnikom: Prosimo potrpljenja. Ni nam mogoče, vsem ob enem ustreči, ker primanjkuje prostora. Hvala za poslano! Vse pride na vrsto.

Mnogim osleparjenim volilcem naznanjamo, da bomo klerikalne zvijače prihodnjič objavili, ko bomo imeli že vso tozadevno gradivo nabrano.

Večim dopisnikom: Sprejemamo le zanimive reči osebni zadev ne priobčujemo radi.

Zahtevajte

v svoj prid vselej

pristno Kathreinerjevo

Kneippovo sladno kavo

samo v zavojih z varstveno znamko
župnika Kneippa in z imenom
Kathreiner ter se skrbno izogibajte
vseh manj vrednih posnemkov.

Na prodaj

lepa, novozidana hiša tik glavne
ste 10 minut od Ptuja; zraven
2 hleva in 2 drvarnici ter lep
prstan za vrt. Od jako nizke
cene lahko polovica na
posestvu vknjižena ostane in se
lagoma izplača. Naslov pove
upravnishvo „Štajerca.“ 314

po srednje posestvo

Gornjem Hajdinu blizu cerkve,
zidano hišo s 2 sobama, kuhinjo
in kletjo; zraven živinski in
svinjski hlev, škedenj, velik vrt
z zelenjad, sadunosnik, obširna
trava za svinje, 2 veliki njivi
za pašnik. — Cena je nizka,
vsi pogoji ugodni. Vprašanja
se naslovijo na: Terezija
Kraus p. d. Zajko na Gornjem
Hajdinu št. 59, pošta Ptuj. 334

Zenitnina ponudba

Prstanik v najlepši možki starosti
in poštenega dekleta iz pripro-
stoda poštene hiše; v gospo-
stvu mora biti dobro izurjena,
od 20 do 24 let z doto vsaj
10 kron. Le resne ponudbe s
doto naj se vpošljejo pod šifro:
„Anesljivost,“ poste restante
Ljubljana, Spodnje Štajersko. 348

ovovprežna kočija

Leispänniger Kutschierwagen)
na prodaj pri g. Ignac Lesko-
schegg-u v Ptuj. 356

Trgovski učenc,

ki zna nemški in slovenski jezik
gladko govoriti, sprejme se takoj
v trgovini z mešanim blagom:
Jožef Wutti, v Velenju (Wöllan).
358

3 njive se dajo v najem

takoj; ena v „Stadtwaldu“, dve
pa v Karčovini. Več pove Jožef
Goriupp v Ptuj. 366

Krojaški učenc

se sprejme takoj v uk pri Jakob
Skassa, krojaški mojster v Slo-
venski Bistrici. 352

Šafar ali oskrbnik,

ki je dovršil vinorejsko šolo, z
dobrimi spričevali, izurjen v vseh
strokah kmetijstva, išče službo.
Vprašanja naj so vpošljejo uprav-
ništvu „Štajerca“ v Ptuj. 357

Šafar ali majar

se sprejme na malo posestvo, na
katerem se oskrbuje mlekarstvo.
Vstop takoj ali pa pozneje. Lahko
je tudi oženjen, ako je žena
voljna protiposebni plači gospodi-
njiti. Naslov se izve pri uprav-
ništvu „Štajerca.“ 323

V najem

se da krčma, h katerej spada
4 orale njiv in travnikov. Pri-
pravna posebno za kakega kolar-
ja (Wagner), ker ni nobenega v
bližini. Več pove lastnica: Neža
Mejak v Slovenski Bistrici (Wind-
Feistritz). 339

Na prodaj

je lepa zidana hiša v Slovenski
Bistrici, s sedmerimi sobami,
dvema kuhinjama, tremi čumna-
tami (kamrami); zraven hiše je
vrt in vodnjak. Proda se zaradi
preselitive lastnika. Naslov pove
upravnishvo „Štajerca.“ 344

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju ni več take
priložnosti! 1128

500 komadov za 1 glđ. 95 kr.

Ena krasno pozlačena precizna
ura, katera točno teče in za katero
se 3 leta jamči, z jako primerno
verzičo, ena moderna židana kra-
vata za gospode, 3 jako fini žepni
robci, en prstan za gospode z
imit. žlahtnim kamenom, 1 krasen
mošnjiček, 1 jako fino žepno zrcalo,
1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi
za srajco, (3/4 dubla-zlat) z pa-
tentiranim zaklepom, 1 jako fini
tintnik iz nikelna, 1 fini album z
26 najlepšimi slikami, 1 eleg.
broša za dame (novost), 1 par
bouton s simili-brilantom, 5 raz-
ličnih smešnih reči za stare in
mlade, 20 različnih reči za korešo-
penco in še 400 drugih različnih
stvari, katere se rabijo pri hiši in
so za vsakogar potrebne. Vse to
se pošlje z uro vred, katera je
sama tega denarja vredna, za samo
1 glđ. 95 kr. Razpošilja se proti
poštnemu povzetju ali če se denar
pošlje naprej.

Dunajska centralna razpošiljalnica
P. Lust, Krakov (Krakau) št. 41.
NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Ženitna ponudba.

Vdovec, star štirideset let, vele-
posestnik in krčmar na Spodnjem
Štajerskem, želi se oženiti s ka-
kim 30 let starim dekletom ali
vdovo, ki ima vsaj 4 tisoč kron
premoženja ali pa kako podjetje
v kraju, ki je za trgovino ugoden.
Resne ponudbe s fotografijo vred
(ako to mogoče) naj se pošljejo
pod „št. 4000“ na upravništvu
„Štajerca.“ 345

Lepo posestvo

blizu Maribora, obstoječe iz zi-
dane hiše s 5 sobami, 2 kuhinja-
ma in kletjo, lepega vrta za zele-
njad, sadunosnika in njive. Zraven
je dobro obiskovana kovačnica.
Cena 2300 gold., kupni pogoji
jako ugodni. Naslov: Vincenc Kos,
Herrengasse Nr. 40, III. Stock,
Marburg. 335

Učenc

z dobrimi šolskimi spričevali se
takoj sprejme v trgovini z meša-
nim blagom: Alois Walland, tri-
govec v Oplotnici (Oplotnitz.) 331

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju več take pri-
ložnosti! 350

500 gomadov za 1 gl. 95 kr.

Krasno pozlačena, precizijska ura,
ki točno gre in ki se zanjo 3 leta jamči
z jako primerno verzičo; moder-
na svilnata kravata za gospode;
3 jako fini žepni robci; lep prstan
za gospode z imit. žlahtnim kam-
nom; jantarjev ustnik za cigarete;
eleg. broša za dame (novost);
1 jako fino žepno zrcalo; usnj.
mošnjiček; žepni nožek s pripra-
vo; par manšetnih gumbov; 3
gumbi za srajce, vse dublezlato
s patentiranim zaklepom; 5 različ-
nih predmetov za stare in mlade;
prav koristen spisovnik za pisma;
20 stvari za korespondenco in še
400 drugih različnih stvari, ki se
rabijo pri hiši in so za vsakogar
potrebne. Vse to se pošlje z uro
vred, ki je sama tega denarja
vredna, za samo 1 glđ. 95 kr.
Razpošilja se proti poš. povzetju
ali če se denar pošlje naprej.
Dunajska centralna razpošiljalnica

A. Liban, Krakov 27.

NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Več lepih posestev blizu Maribora!

I. Zidana z opeko krita hiša
s 3 sobami, 2 kuhinjama, kletjo
in lojpo, 3 četrt ure hoda od Maribora
pri glavni cesti: zraven je hlev
za tri goveda, škedenj, listnjak,
kolarnica in 3 svinjaki. Razun
tega je pri hiši studenec, vrt za
zelenjad, 2 njivi, travnik, 2 kosa
hoste, pašnik za 4 goveda. Vsega
zemljišča je okoli 4 orale, lega
je zložna in zemlja rodovitna.
Cena 3200 gold. (šparkase je
200 gold.) blizu polovica kupne
cene lahko na posestvu ostane.

II. Zidana, s slamo krita hiša,
5 četrt ure hoda od Maribora pri
glavni cesti, s 3 sobami, kuhinjo,
lojpo in kletjo; zraven je hlev za
4 goveda, 3 svinjaki, škedenj,
kolarnica, listnjak, vrt za zelenjad,
velik sadunosnik, 4 njive, 4 kosi
lepe hoste in travnik. Vsega sku-
paj je čez 6 oralov. Cena 2700
gold., od kojih lahko 1100 gold.
ležati ostane. Na posestvu je
mala prevžitina (Auszug) za
600 gold. brez obresti.

III. Velika, napol zidana,
napol lesena hiša 5 četrt ure
hoda od Maribora, pri glavni cesti,
(s slamo krita) z 2 velikima so-
bama, „špajz,“ kuhinjo in kletjo;
zraven je živinski hlev za petero
goved, več svinjakov, škedenj,
listnjak, kolarnica, delavnica, velik
vrt za zelenjad, veliko dvorišče
s sadnim drevjem in trsem, njiva
6 oralov velika in travnik. Vsega
skupaj je čez 7 oralov. Cena:
3500 gold. pod ugodnimi plačil-
nimi pogoji. Pravica je tudi do
občinskega pašnika za poljubno
število goved.

Več pove Franc Podlipnik,
Thesen št. 42, pošta Maribor.
364

Krojaški pomočnik

dobi takoj trajno službo pri kro-
jaškem mojstru A. Glančnik v
Suhi, pošta Laboda (Lavamünd)
Koroško. 363

Štev. 34.471

Razglas.

Iz deželne sadjerejske šole v Gleisdorfu se bode v jeseni 1904, oziroma spomladi 1905 oddalo 24.500 spodaj navedenih jabolčnih in hruškovih drevesc po znižani ceni 70 vinarjev komad in sicer le štajerskim kmečkim posestnikom. Stroški zavrtka in pošiljatve se posebej zaračunijo.

Na Gornje Štajdrsko se bodejo oddala le jabolčna drevesa sorte 1, 2, 4, 11 in 12, hruškova pa štev. 1, 2, 3 in 9.

Naročbe naj se do konca meseca decembra 1904 vpošljejo deželnemu odboru. V njih mora biti od občinskega predstojnika potrjeno, da je naročnik v dotični občini kmečki posestnik. Kdor želi drevesca že v jeseni 1904 nasaditi, mora to pri naročitvi posebej pripomniti in naročitev do konca oktobra 1904 vposlati. Naročitve se bodejo reševale po isti vrsti, kakor so dohajale in sicer tako dolgo, dokler zaloga seže.

Več kakor 120 drevesc se posameznemu posestniku ne bode dalo in je vsak naročnik zavezan, dobljena drevesa na lastnem zemljišču nasaditi. Drevesa se bodejo oddajala le proti gotovemu plačilu.

Zaznamek

jabolčnih in hruškovih drevesc, ki se bodejo v sadilni dobi 1904/1905 iz deželno sadjerejske šole oddajala.

I. Jabolčna drevesca.		visoka	srednje-visoka	pritlična
1.	Karlovski	320	170	80
2.	Kardinal	275	140	—
3.	Grabensteiner	235	200	175
4.	Ribston pepin	160	50	—
5.	Belle Fleur rumeni	1415	460	375
6.	Kanada reneta	650	3130	475
7.	Baumanova reneta	90	—	—
8.	Prestolonasledn. Rudolfa jabolke	565	405	40
9.	Londonski pepin	243	665	160
10.	Ananas reneta	1050	950	365
11.	Bobovec (renski) veliki	1115	1000	—
12.	Štajerske mašancke	2195	2620	—
13.	Huberjeve moštнице	355	500	—
14.	Damason	1000	315	105
II. Hruškova drevesca.				
1.	Dobra Lujza Avravska	45	350	165
2.	Liegelove maslenke	35	215	60
3.	Dielove maslenke	50	315	250
4.	Sterkmanove maslenke	50	100	80
5.	Postervne hruške	75	70	115
6.	Jožefina Mohelska	8	40	120
7.	Hardenput, zimske maslenke	20	75	460
8.	Manove zimske hruške	30	730	205
9.	Weilerjeve moštнице	150	825	—
10.	Jelenove hruške	25	140	—
11.	Rounelt	95	35	—

322 V Gradcu, 8. septembra 1904.

Od štajerskega deželnega odbora.

Trgovina z mešanim blagom

Friderika Wambrechtsamer-ja v Planini (Montpreis) se da zaradi bolezni lastnika takoj pod ugodnimi pogoji v najem. 330

Suhe gobe

kupuje po najugodnejših cenah

JOSIP KORDIN,

Ljubljana.

308

Nikdar več ni take priložnosti!

Tako dolgo, dokler še ni zaloga hlač izprodana, dobi vsak elegantne

hlače

za malo svoto in sicer za **1 gld. 80 kr.**

Hlače so iz pristnega sukna in se rabijo lahko za jesen ali zimo. Zdelane so po najnovejši dunajski fasoni, vzorci sukna so jako lepi. Kdor naroči dvojne hlače, dobi jih za 3 gld. 30 kr. Posljejo se po povzetju. Pri naročilu zadostuje, ako se naznani dolgost hlač in njih širokost okoli pasa.

Dunajska filijala za suknenno blago Ch. Jungwirth, Krakau

Neugajajoče se vzame nazaj ali pa se povrne denar.

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila daje:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaju ali

Karl Rebek, konc. agent

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41.

Izvrstni, od **Mörathon** se ima zahvaliti svojem nikogar doseženi vprovspehu proti nikotinu edino impregniranju dotičnih zelišč. Ne povzročuje glavobola ter daje tobaku jako prijeten duh. Paziti je treba na varstveno znamko in na ime „Mörathon“.

Glavna zaloga: Jožef König v Celju. Kjer ni založišča, od tamo dobijo naročniki pošiljatev v paketih po 10 komadov (10 Stück) 2-52 kron.

Theodor Mörath v Gradcu.

176

Pravo domače platno

za rjuhe in perilo priporočava po sledečih cenah: Cela sešita (rjuha) za posteljo 2 ali 2½ metra dolga, velja samo 1 gld., oziroma 1 gold. 20 kr. — Najfinejša sešita rjuha iz tenkega domačega platna 2 m dolga, velja samo 1 gld. 50 kr.

To domače platno se tudi prodaja na metre in sicer velja, čeprav je platno 160 cm široko, meter samo 75 krajcarjev. — Domače platno za „štrozoke“ velja meter 20 ali 25 kr., za obleko meter 28 ali 35 kr.

Brata Slawitsch

trgovca v Ptuj, Florianski trg.

Priporočava pravo, izvrstno, domače

Bučno olje (Kürbiskernöl) in

80% no kislino za jesih (ocet) delati.

Iz enega litra te kisline napravi se 20 litrov dobrega in zdravega jesiha. Dobi se v vsakej množini ter se pri naročilu prosi za natančni naslov in ime zadnje pošte.

Brata Slawitsch, trgovca v Ptuj.

208

Kranjski redilni prašek za prašiče

355 povzroči med krmo zmešan, da prašiči raji žrejo, varuje svinjne različnih boleznih ter zboljša meso in mast. Ako se hočemo obvarovati škode, moramo pokladati ta prašek (mešati med hrano) že pujskom.

Zdravim svinjam zmešati se mora na teden enkrat ena žlica polna tega prahu med hrano, slabim in slokim vsaki dan po eno žlico, mladim na teden samo pol žlice.

Eden zavojček po 25 krajcarjev zadostuje za mesec dni.

Dobi se pri

Bratih Slawitsch v Ptuj

(podružnica nasproti Dravskega mosta.)

Najboljša pomoč za kmeta,

ki želi svoje domače živali, bodisi goveda, konje ali svinje zdrave in dobro rejene imeti, je moje zdravilo. Pošiljam z naukom vred, kako da se mora ž njim ravnati, proti poštnemu povzetju za 2 kroni; kdor naroči za 4 krone, ta dobi pošiljatev poštnine prosto.

Raimund Savsky, trgovec na Podplatnu pri Poljčanah. 353

Ptujsko kopališče

Gornja dravska ulica v Ptuj. 559

Vsaki dan kopele v banjah, pršne in mrzle kopele.

Vsaki torek, četrtek in v soboto soparne kopele in sicer ob pol eni uri popoldan. — Soparne kopele imajo take vspehe kakor krapinske toplice. Daljša pojasnila daje gosp. **Jos. Rasimir** in v kopališču samem.

Vsakovrstne rane

se morajo skrbno varovati pred vsako nesnago.

ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana razvije v zelo hudo, težko ozdravljivo rano. Že 40 let se je izkazalo mečilno vlačilno mazilo, tako imenovano **praško domače mazilo** kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To vzdružuje rane čiste, obvaruje tiste, olajšuje vnetje in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

Proti predplačilu K 3-16 se pošljejo 4/1 pušice ali 3-36 6/2 pušice ali 4-60 6/1 ali 4-60 9/2 pušici poštnine prosto na vsako postajo avstro-ogrske monarhije.

Vsi deli embalaže imajo zakonito deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga **B. FRAGNER**, c. kr. dvorni dobavitelj lekarna „pri črnem orlu“

Praga, Malá strana, oget Nerudove ulice 203.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogrske.

V Ptuj v lekarni gosp. **Ig. Berbalka**. 896

Štev. 39008.

Razglas.

351

S ozirom na razglas štajerskega deželnega odbora z dne 8. septembra t. l., štev. 34471, se javno naznanja, da se v prihodnje iz deželne sadjerejske šole v Gleisdorfu od jabolčnih drevesc le še pritlikovci (Zwergbuschbäume) in od hruškovih le še srednje visoka in pritlična drevesca (Halbhochstämme und Zwergbuschbäume) oddati zamorejo, ker je vsa druga zaloga že pošla.

V Gradcu, dne 9. oktobra 1904.

Od štajerskega deželnega odbora.

Štev. 9824.

Razglas.

361

V mestu Celju se bodejo zanaprej vršili sledeči živinjski sejmi in sicer: **sredpostno soboto, 21. oktobra in 30. novembra ter vsak prvi ponedeljek v mesecu.**

Ako je 21. oktobra, 30. novembra ali pa na prvi ponedeljek v mesecu **nedelja ali praznik**, tedaj se vrši sejem na **prvi sledeči delavnik**. Sejmi so na živinjskem sejmišču pri **mestni klavnici** (Schlachthalle). Sejmovski predpisi se dobe ali izvejo v mestnem uradu ali pa pri oskrbništvu klavnice. Prodajalci živine so mitnine in stojine oproščeni (maut- und standgeldfrei).

Mestni urad v Celju, dne 19. septembra 1904.

Župan: **Julij Rakusch** l. r.

Lovske puške

vseh zistemov, znani najboljši izdelki, najvestnejše preiskušene, priporoča

Peter Wernig

ces. kr. dvorni puškar v **Borovljah na Koroškem** (Ferlach, Kärnten). 349

Ceniki se dopošljejo zastoj in poštnine prosto.

Tomaževa žlindra 100 kg. 3 gld. 50 kr.

Kalijeva sol (Kainit) 100 kg. 2 gld. 50 kr. 360

ste najboljši umetni gnojili za travnike ter se dobite za jesensko gnojitev v trgovini

Franc Kupnik v Konjicah (Gonobitz).

Ondi se na debelo po najboljši ceni kupuje fižol in krompir.

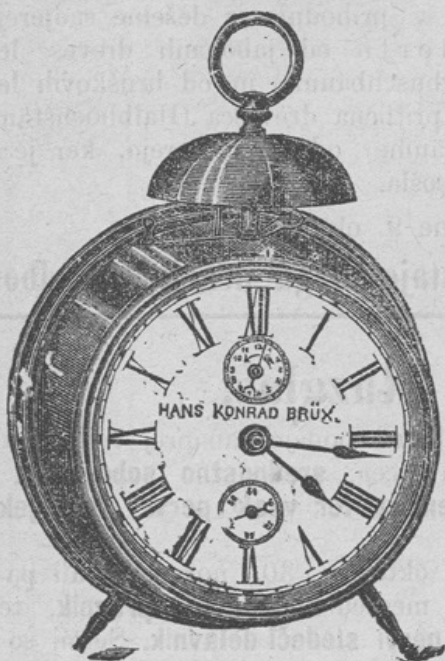
Konkurenčna budilnica

(Konkurrenz-Weckeruhr)

Dohiiva se direktno
za 1'50 fl.

S kazalnikom, ki se po
noči sveti 1'75 fl.

v lepem poliranem nikelnastem okrovu, teče v vsaki legi, gre izvrstno, dobra kvaliteta s triletno pisмено garancijo za dober in natančen tek, komad stane samo 1'50 fl. 3 komadi 4'— fl.; s kazalnikom, ki se po noči sveti 1'75 fl. 3 komadi 5'— fl. — Stojčea budilnica z godbo, 18 cm visoka, v lepem poliranem nikelnastem okrovu s pozlačeno pročjem, 1a fino upravo na sidro, namesto zvonjenja igra dva komada in stane samo 6'50 fl. Ravno taka m toda brez godbe, s zvoncem, bijoča ure, 5'50 fl.; brez da bi bila ure samo 3'50 fl. Za vsako uro jamčim s 3 letno pisμένο garancijo.

Novost!

Kraval-budilnica
z ogledalom, 30 cm viška s upravo za buditi 3'20 fl.;
s kazalnikom, ki se po noči sveti 3'50 fl. Zvoni p av
glasno, da je človek ne more prelišati.

Budilnica z zvoncem
21 cm visoka, v krasnem poliranem okrovu s glasnim delom
trajajočim, prijetnim zvonjenjem, na močno sidro iz jekla
da se tudi zapreti, da ne zvoni, 1a kvaliteta samo 2'85 fl.

Brez nevarščine! Zamena dovoljena ali pa se vrne denar.
Pošilja se proti poštnemu povzetju ali pa, ako se denar naprej vposlje.

HANNS KONRAD

Prva tovarna za ure v Brüx-u šte. 949 (Češko).

Ces. kr. sodnijsko zapriseženi cenilec. Moja tvrdka je odlikovana s ces. kr. avstrijskim državnim orlom ter s zlatimi in srebrnimi kofajnami (medajlami) iz različnih razstav. Došlo mi je že več kakor 10 tisoč pisem priznanja iz vseh delov sveta.

Tvrdka je ustanovljena leta 1887.

Bogato ilustrovani ceniki (katalogi) z več kakor 800 podobami se na zahtevanje vsakomur določjejo zastoni in postnine prosto.

166 D

FRANZ KAISER

žganjarnica v Ptujju.

Priporočam mojo bogato zalogo vsakovrstnega žganja, kakor tropinovec, slivovko, droženko, brinjovec in vsakovrstno rosoglijo.

Pri moji novi žganjarnici v hramu tik moje prodajalnice žganja lahko postavijo cenjeni odjemalci svoje voze. Ako se primeroma dovolj veliko kupi, sem pripravljen, povrniti tudi stroške mitnice (maute).

Kupite enkrat na poskus!

Pismena naročila se vestno in točno izvršujejo.

502

Vzorci (muštri) so vsak čas na razpolago.

☛ Kdor potrebuje vino, temu priporočam mojo bogato zalogo vsakovrstnih vin.

„ŠTAJERC“

„Štajerc“ je list, ki ima glavni moter, brani spodnještaj. kmete pred iskoriščevanjem od strani kmečkih sovražnikov.

„Štajerc“ hoče mir med sosečkima narodoma, katera sta primorana, skupaj živeti in katera sta odvisna en od drugega.

„Štajerc“ radovoljno odgovarja svojim naročnikom na vsako vprašanje bodisi v gospodarskih, v tožbenih, davčnih zadevah, sploh o vsaki stvari, katera je kmetu in trgovcu na deželi potrebna. Za pismo se mora priložiti znamka za 10 vinarjev.

„Štajerc“ sprejema radovoljno dopise od svojih naročnikov, želeč, s tem nerednosti, katere škodujejo kmetu, odstraniti.

„Štajerc“ prinaša vsakovrstne novice iz Spodnjega Štajerja, pa tudi iz drugih dežel.

„Štajerc“ izhaja na leto 26 krat in ne velja več kakor 2 kroni za celo leto in se lahko naroči vsaki dan.

„Štajerc“ priobči oznanila po jako nizki ceni. Oznanila sama pa priobčena v tem listu, imajo veliki vspeh. Na enkratno oznanilo je dobil pred kratkem neki gospodar 76 dopisov, tiščočih se razglašene stvari. Število „Štajerčevih“ naročnikov vedno raste, kmetje, obrtniki, delavci, trgovci, naročajte „Štajerca“, pošiljajte mu vaša oznanila. Sedaj se tiska že v 15 tisoč iztisih.

Naprednjaki, skrbite za razširjanje tega lista, tako, da bode kmalu postal **tednik**.

Upravništvo in uredništvo se bode od sihmal se bolj potrudilo, po svoji moči vsaki želji naročnikov ustreči, treba pa je, da se te želje pismeno ali ustmeno naznanijo.

Naprednjaki, zahtevajte v vsaki gostilni vaš list, zahtevajte „Štajerca“.

Hranilnica (šparkasa) mestne občine Celje.

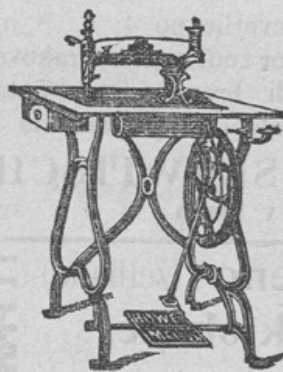
ve vlog interesentov dne 31. dec. 1902	K 9,808.551-21
ge od 1. januarja 1903 do 31. decembra	
1903 z obrestmi vred	> 4,312.950-22
Od tega je odračuniti:	K 14,121.501-43
te, katere so se od 1. januarja do 31. decembra 1903 vzdignile	K 3,264.661-30
ve vlog interesentov dne 31. dec. 1903	> 10,856.840-13
Hipotekarna posojila	K 6,246.645-43
Mejnično stanje	> 85.126—
Posojila na vrednostne efekte	> 16.329-83
Efektini zaklad	> 3,453.858—
Posestva	> 183.000—
Imetek, katerega ima hranilnica za dotacijo pri kreditni zadrugi	> 317.000—
Vloge pri kreditnih podjetjih	> 330.425-20
Stanje blagajne „kase“	> 91.22-963
Glavni rezervni zaklad	> 564.881-88
Posebni rezervni zaklad za kurzne diference	> 315.353-92
Zaklad za penzije	> 32.448-21

Visokost za obresti: Pri vlogah 4% in se plača

ni davek od hranilnice (šparkase) same.

Shranjevalne vloge se sprejmejo.

1041

Brata Slawitsch v Ptuj

priporočata izvrstne **šivalne stroje**

(Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A 70 K — h

Singer Medium 90 " — "

Singer Titania 120 " — "

Ringschifchen . 140 " — "

Ringschifchen za

krojače . . 180 " — "

Minerva A 100 " — "

Minerva C za krojače in čevljarje . . . 160 " — "

Howe C za krojače in čevljarje . . . 90 " — "

Cylinder Elastik za čevljarje 180 " — "

Deli (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po pogodbi na obroke (rate). Cenik brezplačno. 327

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj zraven kralnice in plinarske hiše pestavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi itd. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.

Najredkejša priložnost kupovanja!

S 15. septembrom t. l. začnem v moji trgovini z dovoljenjem dotične oblasti na **3 mesece**

razprodajo

svojega **manufakturnega blaga**, posebno pa volнено sukno za moške obleke, volneni cajg za hlače, razna sukna, barhent za obleke, plavi druk, štrikane zimske robce, velike vratne robce, konjske odeje, zimske srajce, židane robce itd.

Vse blago pod najnižjimi fabriškimi cenami.

Noben kupovalec naj ne odlaga te priložnosti nizkih cen vporabiti.

K obilnemu kupovanju uljudno vabi 341
Jožef Sedminek, trgovec pri sv. Lenartu, Slov. gorice.

Veliko presenečenje.

Nikdar več v življenju se ne ponudi taka priložnost.

500 kosov samo 1 glđ. 80 kr.

Ena krasno pozlačena 36 ur tekoča precisanker ura s sekundnim kazalom, ki natančno kaže in za katero se jamči 3 leta, ena moderna židana kravata za gospode, 3 jako fini žepni robci, en prstan za gospode z imitiranim zlahtnim kamenom, 1 nastavek za smodke z jantarjem (berenšteinom), 1 eleg. broša za dame (novost), 1 krasno žepno tojletno zrcalo, 1 usnjat mošnjiček, 1 žepni nožič z pri-

pravo, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, vse iz duplezlata z patentiranim zaklepom, krasen album za slike v katerem je 36 najlepših podob sveta, 5 reči, katere povzročajo pri starih in mladih mnogo smeha, 1 jako koristna knjiga, v kateri so zložena pisma, 20 reči za korenspondenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne, vse to se dobi z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, za samo glđ. 1:80. Razpošilja se proti povzetju ali če se denar pošlje naprej, skozi dunajsko razpošiljalnico Ch. Jungwirth, Krakau A/14. 1038

NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Nagrobne vence

iz umetnih cvetlic po 4, 6, 8 in 10 kron, kakor tudi venčne trakove z napisom ali brez napisa imata v obilnej zalogi in priporočata

BRATA SLAWITSCH
v Ptuj. 347

!! Vsakovrstno prekajeno (zelhano) meso, najfinejše klobase, vedno sveže (frišno) blago, priporočā po naj-žji ceni !!

J. Luttenberger,

mesar v Ptuj.

Zunanja naročila odpravijo se vestno in hitro! 345

ženjen, marljiv in zanesljiv šafar in dekla za mlekarstvo

dobita takoj službo v graščini Vinarje, pošta Konjice (Gonobitz).

Ondi se tudi prodaje izvrstno, pravo, naravno vinarsko vino. 367

Opravična številka C III 233/4
1

Oklic.

Zoper Simona Wonditsch in njegove naslednike, katerih bivališče je neznano, se je podala pri c. kr. okrajni sodnici v Ptuj po Jakob-u Kores, posestniku v Strmcu, zaradi priznanja lastine glđe zemljišča, vl. štev. 149, 1 Stopperzen.

Na podstavi tožbe določila se je obravnava na dan

14. novembra 1904. t. l.

dopoldne ob 10. uri soba št. 12.

V obrambo Simona Wonditseh se postavlja za skrbnik gospod Ferdinand Travnicek, odvetniški uradnik v Ptuj.

Ta skrbnik bo zastopal imenovanega v oznamenjeni stvari na njega nevarnost in stroške, dokler se sam ne oglasi pri sodnji ali pa ne imenuje pooblaščenca.

C. kr. okr. sodn. v Ptuj, odd. III., 17. dne oktobra 1904.

Stari farbar

(Ferdinand Stross) vštric male kasarne priporočā da prevzame po nizki ceni platno, možka in ženska obleka, barvanje v vseh poljubnih barvah: nadalje priporočā mnogovrstno zalogo modrega (plavega) platna, druka in cev, vse vrste tkanin za obleko, hlačni cajg, cvilih za bla (Weberzeug), pisan in moder barhent, platno za srajce, robe in gate, široko platno za prte ali rjuhe, belo in črno platno za konjske komote, zeleno in modro domače platno za pasnike, iz debelega domačega platna narejene prte, očkoce, slamnjake (Strohsäcke), delavske srajce, štrikane srajce, spodnje hlače za moške in ženske, (gate), nogavice, pri- nike itd.

Najboljši in najcenejši nakup v kovrstnih godal (Musikinstrumenten)

W. Schramm,

izdelovalec godal

v Celju, Grätzerstrasse šte. 10.

Prodajam vsakovrstne plehaste in pihalne instrumente, dobre gosli za 80 po nizki ceni, kitare, citre, harmonike, meh, bobne, tamburice, jako fine strune. Kupujem stare gosli ali pa jih zamenjam za nove.

K Vsem svetnikom

priporočā nagrobne sveče in olje, kor raznovrstno špecerijsko blago po najnižji ceni

Henrik Mauretter

v Ptuj, Florijanski trg, v Fürstovi hiši.

Izjava!

Jaz Matija Schaller, posestnika sin v Orehovi prekličem tem potom žaljive besede, katere sem voril proti gospodu Franc Vračko-tu, posestniku Orehovcih in okrajnemu načelniku okrajnega zasto pri Antonu Haložanu in Leopoldu Karbaš-u in katerimi sem mu predbacival goljufijo in sploh pošteno postopanje ter izjavim, da sem te obdolž izustil v jezi, brez da bi bile utemeljene.

Orehovci, dne 19. oktobra 1904.

Matija Schaller l. r.